Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

27 НОЯБРЬ, ШАНБА № 231 (729). Сотувда эркин нархда. 1993 йил.

САФАР МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАНДИ

АВВАЛ ХАБАР БЕРИЛГАНИДЕК, УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ 22—25 НОЯБРЬ КУНЛАРИ РАСМИЙ-АМАЛИЙ ТАШРИФ БИЛАН БУЮК БРИТАНИЯ ВА ШИМОЛИЙ ИРЛАНДИЯ БИРЛАШГАН ҚИРОЛЛИГИДА БУЛДИ.

Ташриф Қироллик сиёсий ва иқтисодий давраларида катта қизиқиш уйғотди. Президент Ислом Каримовнинг Буюк Британия Бош вазири Жон Мейжор, Ташқи ишлар вазирлиги раҳбарияти, бошқа сиёсатчилар билан музокаралари юқори баҳоланди. Ўзаро иқтисодий ҳамкорлик ҳақида, сармояларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоялаш тўғрисида, ҳаво йўлларини очиш хусусида имзоланган шартнома ва битимлар икки давлатнинг бўлажак алоқалари янги босқичга кўтарилганидан далолат беради. Тўртинчи ҳужжат — бир давлат фуқароларининг иккинчи давлат ҳудудида эркин юриши ҳақидаги меморандум ҳам ўзаро сиёсий иқлим анча мўътадил эканидан дарак беради.

Буюк Британия банклари вакиллари ва ишбилармонлари билан учрашувлар ташриф дастуридан жуда катта ўрин олди. Неча асрлардан бери фаолият кўрсатиб келаётган «Ротшильд энд санз» ва «Барклайз» банкларининг, Буюк Британия ҳудудида фаолият кўрсатаётган халқаро ташкилотлар, хусусан, Европа қайта тиклаш ва тараққиёт банкининг раҳбарлари Президент Ислом Каримов билан кўришиб, ўзаро манфаатли режалар ва уларга зарур сармояларни ажратиш хусусида сўз юритдилар.

Ўзбекистонга қизиқиш кучли эканидан дарак берувчи кичик бир тафсилот: Президент Ислом Каримов ва Бош вазир Жон Мейжорнинг ўзаро суҳбатидан сўнг икки-уч соат ўтмасдан туриб, транспорт вазири Мак Грегори Буюк Британия ҳукумати келаси йил бошида энг масъул вазирлардан бири бошчилигида Ўзбекистонга ишбилармонларнинг катта бир гуруҳини юборишга қарор қилганини билдирди.

Маълумки, Буюк Британия яқин-яқингача Ўзбекистон билан иқтисодий алоқалар ўрнатишда анча эҳтиёткорлик қилган эди. Умуман, инглизлар дунёдаги энг босиқ ва эҳтиёткор халқ ҳисобланади. Бугунга келиб, уларнинг Ўзбекистон билан тиғиз ҳамкорлик қилишга шайлик билдиргани — шарофатли бир аломат. Бу — Ўзбекистондаги сиёсий ва ижтимоий барқарорлик мустаҳкамлигига, мамлакатда иш юритиш учун барча имкониятлар мавжудлигига зўр бир ишоратки, бундан биз — бор-йўғи икки йил бурун истиқлолга эришиб, мухтасар муддат ичида бутун дунёга, жумладан, Буюк Британияга ўзини танитиб, тенг ҳуқуқли ҳамкорлик таклиф этаётган ёш давлат вакиллари, ҳақли тарзда ғурур этсак арзийди.

Сафар чоғида Президент Ислом Каримов Буюк Британия қироличаси Элизабет II зоти олиялари билан учрашди ва халқларимизнинг ўзаро маънавий-маданий алоқалари ҳақида суҳбатлашди.

Ўзбекистон Президенти Буюк Британиянинг Манчестер ва Ливерпул шаҳарларига ҳам борди. У ердаги корхоналар, уюшмалар ва биржалар фаолияти билан танишди.

Буюк Британия раҳбарлари ва халқи Ўзбекистон раҳбарига самимий ҳурмат ва эҳтиром кўрсатди.

Президент Ислом Каримов бошчилик қилган Ўзбекистон делегацияси 26 ноябрь куни эрта тонгда Ватанга қайтиб келди.

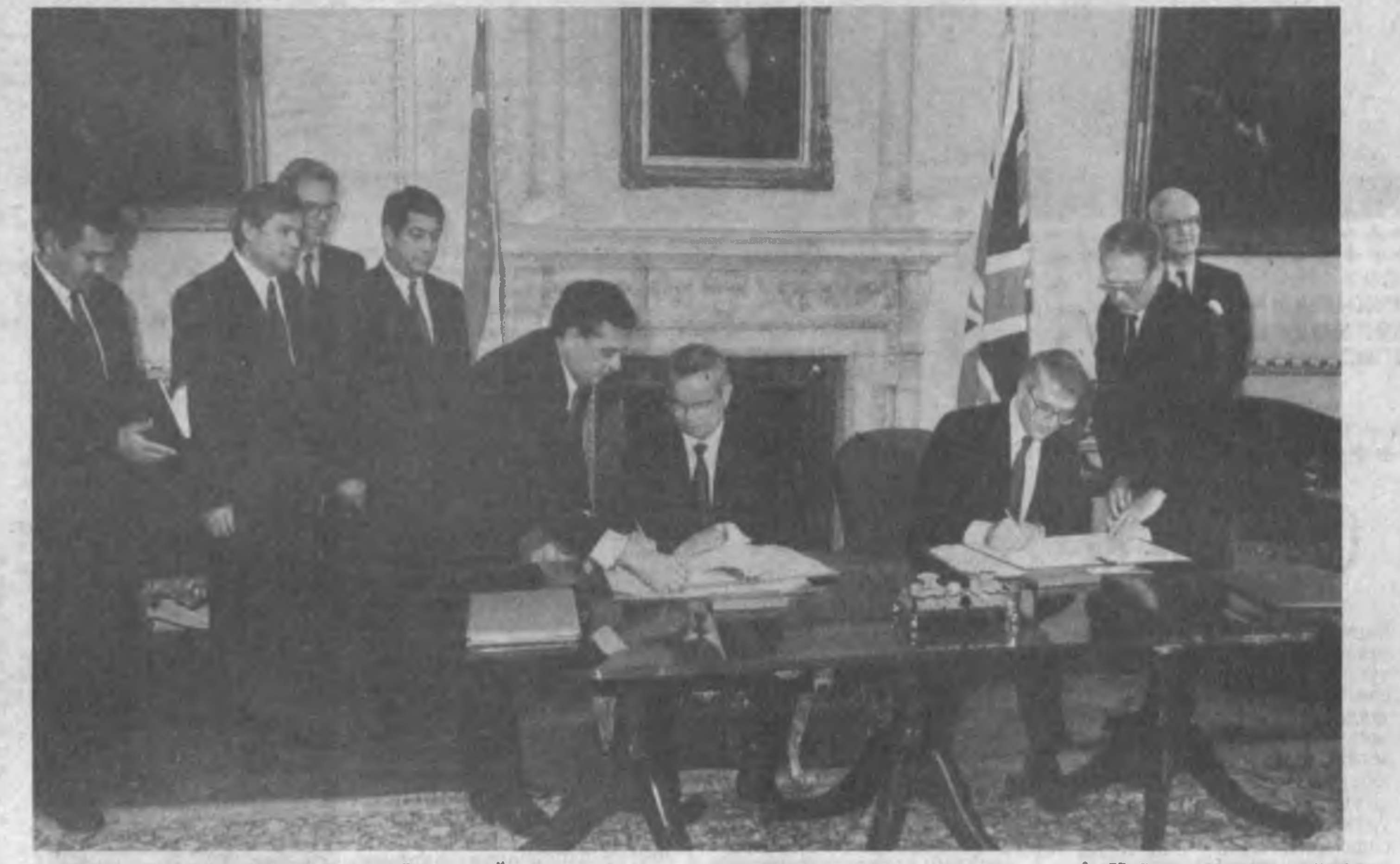

Суратда: ҳужжатлар имзоланаётган пайт. А. Илёсов тасвири. (ЎзА).

АҲИЛ ХОНАДОНИМИЗГА КЎЗ ТЕГМАСИН

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ВАЗИРИНИНГ БИРИНЧИ УРИНБОСАРИ ИСМОИЛ ЖУРАБЕКОВНИНГ ТУРТКУЛ ШАҲРИНИНГ 120 ЙИЛЛИГИ ТАНТАНАЛАРИДА СУЗЛАГАН НУТҚИ

Азиз дўстлар, қадрли биродарлар!

Сизларни, Сизлар орқали, бутун Тўрткўл шаҳри аҳолисини, Қорақалпоғистон Республикасининг барча меҳнаткашларини бугунги шодиёна билан қизғин табриклайман. Сизларга Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг, Ўзбекистон Ҳукуматининг қутловларини етказаётганимиздан жуда хурсандмиз.

Ҳурматли дўстлар!

Тўрткўл шаҳри тимсолида ўтаётган бугунги юбилей тантаналари ҳаётимиздаги катта ижтимоий-сиёсий воқеа — халқларимиз дўстлиги байрами ҳисобланади. Амударёнинг қуйи оқимида жойлашган ерларимиз халқларимизнинг қадимий маданият ўчоғи саналади. Президентимизнинг табрикларида айтилганидек, Тўрткўл шаҳри, икки дарё оралиғида, аждодларимиз яратган юзлаб қўрғонлар ўрнида тикланган ёдгорликдир. Нечча табиий офат ва босқинларни кўрган бу шаҳар ўзбек, қорақалпоқ, туркман, қозоқ ва бу ерда яшовчи бошқа барча миллат вакилларининг меҳнати туфайли эндиликда тез ривожланаяпти. Тўрткўл ўзининг тарихида ўлканинг сиёсий, маданий ва хўжалик ҳаётида муҳим ўрин эгаллади.

Тўрткўлнинг 120 йил ичида босиб ўтган йўли эътиборли воқеаларга бойдир. Бу ерда Қорақалпоғистон Мухтор Жумҳуриятининг Конституцияси қабул қилинган, Тўрткўл шаҳри Қорақалпоғистоннинг биринчи маркази бўлган.

Ўтмишда чор Россиясининг олисда жойлашган қўрғонларидан бири бўлган Тўрткўл бугунги кунда таниб бўлмас даражада ўзгарди. Саноат, маданият соҳалари ривожланган замонавий шаҳарга айланди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг шаҳар юбилейини ўтказиш ҳақидаги Фармони ва шу асосда белгиланган тадбирлар Тўрткўл шаҳри ҳаётида муҳим воқеа бўлганини кўриб турибмиз.

Тўрткўл чинакамига бу ерда яшовчи халқларни ҳаётнинг синовларидан ўтказган шаҳардир. Темир йўллардан, катта автомагистраллардан четда жойлашганлигига, Амударёдан кўприк бўлмаслигига қарамасдан тўрткўлликлар дарёнинг тўхтовсиз ҳуружларини енгиб, ибратли меҳнат ва жасорат намуналарини кўрсатдилар. Шаҳарда 1925 йилдаёқ маҳаллий миллат тилида биринчи рўзнома нашр қилинди. Радиоэшиттиришлар берила бошлади. Кейинчалик Нукус университетига асос бўлган қорақалпоқ ўқитувчилик институти очилди, илмий ва бошқа кадрлар тайёрлаш учун ҳам манба яратилди. Бу эса ўз навбатида республикада танилган давлат, хўжалик, фан ва маданият арбоблари етишиб чиқишига сабаб бўлди.

Тўрткўлнинг келажаги янада порлоқдир. Ўзбекистон Ҳукуматининг эътибори, Тўрткўлнинг иқтисодий имконияти — тез ривожланаётган қишлоқ хўжалиги, қайта ишлаш саноати, транспорт, алоқа ва қурилиш тармоқлари, умуман, республика миқёсида тез кунларда муносиб ўринни эгаллашини кўрсатиб турибди.

Азиз дўстлар!

Бугун ҳаммамизга аён, Ўзбекистон Марказий Осиёда тинчлик ва осойишталикнинг мустаҳкам қўрғонига айланиб бораяпти. Бу ўз-ўзидан бўлаётгани йўқ. Бу Ўзбекистон Ҳукумати томонидан олиб борилаётган ички ва ташқи сиёсат самарасидир. Бу ерда Президентимизнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеяси 48-сессияси минбаридан сўзлаган нутқини, Франция сафарини, яна бир бор айтиб ўтиш ўринли бўлади.

Ҳурматли биродарлар!

Ҳозир биз мустақил давлат барпо этаяпмиз ва бу тадбир ислоҳотни қандай собитқадамлик билан оширишимизга боғлиқ. Ўз олдимизга жаҳоннинг энг тараққий этган давлатлари сафидан жой олишни мақсад қилиб қўйган эканмиз, энг аввало, ишни ҳозирги талаб даражасида ташкил этишимиз ва мавжуд имкониятларни сафарбар қилишимиз зарур.

(Давоми 4-бетда).

8 декабрь — Ўзбекистон Республикаси КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

Барқарорлик таянчи

Республикамизда мустақил давлатимиз Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллиги байрамига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Мазкур сана муносабати билан ЎзА мухбири Тошкент давлат юридик институти конституциявий ҳуқуқ кафедрасининг мудири, юридик фанлари доктори Абдужаббор Тўлаганов билан суҳбатлашди.

— Домла, суҳбатимизни конституциялар тарихидан бошласак.

— Конституция давлатнинг кўзгуси ҳисобланади. Биз яшаётган заминда ҳам кўплаб конституциялар тузилган. 20-йилларда Бухоро Халқ Совет Республикаси, Хоразм Халқ Совет Республикаси, Туркистон Мухтор Республикаси алоҳида конституцияларига эга эди. 1924 йилдаги ҳудудий чегараланиш кейинчалик мазкур конституцияларнинг ҳам ўзгаришига сабаб бўлди. Бироқ бу конституциялар қоғозда мустақил ҳисобланса-да, амалда шўролар белгилаб берган йўналиш бўйича тузилар эди. Ўзбекистон ССР ташкил этилганидан кейин унинг Асосий қонунидаги иттифоқ конституциясига мос келмайдиган бандлар бекор қилинган эди.

— Янги Конституциямиз аввалгиларидан қай жиҳатлари билан фарқ қилади?

— Аввало, бу мустақил Ўзбекистоннинг биринчи Конституцияси, Ватанимизнинг мустақиллиги ҳақидаги декларация унга асос қилиб олинган. Бундан ташқари, ривожланган давлатлар конституцияларининг ижобий жиҳатлари, ютуқлари ҳам Конституциямизда ўз аксини топган.

— Шунга аниқ мисоллар айтсангиз.

— Марҳамат. Ҳокимиятнинг тақсимланиши ёки ижтимоий муносабатларда шахснинг биринчи ўринга қўйилишини олайлик. Жамиятда қонун устиворлиги таъминланаётгани ҳаётимизга жуда кўп янгиликлар олиб киради.

Ҳокимиятнинг тақсимланишини олсак, қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятлари бир-бирини назорат қилиб туради. Яккаҳокимиятчиликка йўл қўйилмайди. Демократияга кенг йўл очилади.

Шахснинг биринчи ўринга қўйилиши БМТнинг инсон ҳуқуқлари декларациясига тўла мос келади. Бундай моддалар Конституциямизда шунчаки қайд этилиб қолмасдан, уларнинг ҳаётга сўзсиз татбиқ этилиши учун ҳам кафолатлар белгилаб қўйилган.

Бозор муносабатларига ўтиш, хусусий мулкчиликнинг тан олиниши Конституциямизда ривожланган давлатларнинг ютуқлари ўз ифодасини топганига мисол бўла олади.

— Конституциямиз қоидаларига амал қилган ҳолда ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлида қандай амалий ишлар қилинмоқда?

— Ҳуқуқий давлатни барпо этиш бирдан амалга ошиб қоладиган иш эмас. Бунинг учун жамиятда қонун асосий куч бўлиши керак. Шу мақсадда ҳозир бир қанча ҳужжатлар қабул қилинмоқда: Олий Мажлисга сайлов ўтказиш тўғрисидаги, Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариши ҳақидаги, Маҳаллий давлат ҳокимияти ва Судлар тўғрисидаги қонунлар шулар жумласидандир. Булар ҳуқуқий давлат қуришда асосий омил бўлади.

— Совет давридаги Конституциямиз қўшимчалар киритилавериб, ўзгартирилавериб, ола-қуроқ бўлиб кетган эди...

— Гап шундаки, илгари Конституциялар маълум гуруҳлар томонидан омманинг бевосита иштирокисиз, фақат ўша замоннинг манфаатларига асосланиб яратилаверган. Шунинг учун ҳам сиз айтган аҳволга тушиб қолган. Янги Конституциямизнинг яратилиш тарихи бутунлай ўзгача. Аввало, у умумхалқ муҳокамасига қўйилди. Жаҳоннинг энг илғор тажрибаларига таянилди. Йирик мутахассислар, ҳуқуқшунослар муҳокамасидан ўтди. Унга умуминсоний ғоялар асос қилиб олинди. Энг муҳими — халқимизнинг турмуш тарзи, асрий анъаналари ҳисобга олиниб, узоқ даврлар барқарор бўлиб қолувига ишонч билан яратилди.

Юсуф ЗИЁД.

• Ҳамкорлик уфқлари

ХАЛҚАРО СИМПОЗИУМ

Германиянинг дори-дармон ишлаб чиқарадиган йирик «АВД» («Арцнеймиттельверк») ҳамда «Гермед» фирмалари Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Кардиология илмий-тадқиқот институти билан ҳамкорликда Тошкентда юрак-томир касалликларига ишлатиладиган дори-дармонлар бўйича халқаро симпозиум уюштирдилар. Бу учрашувни ташкил этишдан мақсад — ўзбекистонлик тиббиёт ходимлари ва доришуносларини кардиология соҳасида қўлланиладиган юксак сифатли дори-дармонлар ишлаб чиқарувчи бу фирмалар имкониятлари билан таништиришдан иборат.

Мутахассислар қайд этганидек, мазкур симпозиумнинг ташкил этилиши Ўзбекистон билан Германия ўртасида тиббиётнинг муҳим соҳасидаги ўзаро фойдали алоқалар ривожланаётганидан дарак беради.

— «АВД» ва «Гермед» фирмалари собиқ совет бозорида фаол иштирок этар, жуда кўп дори-дармон сотар эди, — дейди халқаро маркетинг бўйича бўлим раҳбари Георг Бергер. — Бу дори-дармонларнинг кўпчилиги Ўзбекистоннинг тиббий муассасаларида ҳам қўлланилган, шунинг учун ҳам кўпчиликка таниш бўлиши шубҳасиз.

Бундан буён Марказий Осиёда вужудга келган мустақил давлатлар билан ҳамкорликни кенгайтириб, узоқ муддатли алоқалар ўрнатиш ниятидамиз. Шу мақсадда Алматида фирмаларимизнинг ваколатхонаси, Тошкентда эса — бюроси очилган.

(ЎзА).

ДАСТЛАБКИ ПАТЕНТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси ва Давлат Патент идорасининг йиғилиши бўлди. Қўмита раиси Н. Юсупбеков Патент идораси ташкил этилганининг бир йиллиги арафасида «Расмий ахборотнома» журналининг илк сони чиққанини маълум қилди. Патент идораси директори О. Азимов ўтган вақт ичида қилинган ишлар ҳақида гапирди. Европа Патент идорасининг вакили жаноб Оджрис фан ва техникани ривожлантиришда патентнинг ўрни ва аҳамияти масалаларига эътиборни жалб этди.

Йиғилишда халқ хўжалигининг турли соҳаларида янгилик яратган бир гуруҳ кишиларга Ўзбекистон Республикасининг дастлабки патентлари топширилди.

(ЎзА).

ФАКТЛАР * ВОҚЕАЛАР * ЯНГИЛИКЛАР

ЎЗБЕКИСТОН: ИСТИҚЛОЛ ОДИМЛАРИ

"Халқ сўзи" ва ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

ТОШКЕНТДА божхона хизмати ходимларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг рисола ва нутқларини ўрганишга бағишланган илмий-амалий анжуман бўлди.

УНИ республика давлат божхона қўмитаси билан «Иқтисод ва ҳисобот» — «Экономика и статистика» журнали ўтказди. Республика Давлат божхона қўмитаси раиси, милиция генерал-майори У. Абдуғаниев «Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг асарларида қўйилган вазифалар асосида божхона хизмати фаолиятини такомиллаштириш—давлатнинг иқтисодий қудратини ошириш омилидир» мавзуида маъруза қилди.

ТУПРОҚ ОСТИДАГИ ТАРИХ

ШЕРОБОД туманидаги Жондавлаттепада олиб борилаётган қазилма ишлари юртимиз қўҳна тарихининг биз билмаган янги-янги саҳифаларини очса ажаб эмас. Олимларнинг таъкидлашларича, ер қаъридан Юнон-Бақтрия ва Кушон шоҳлари зарб эттирган тангалар, номаълум маъбудалар топилмоқда.

ҚАРЗ УЗИЛАДИ, ЗАВОД ЁНГА ҚОЛАДИ

ҚУШКУПИР туманида қанд заводи қурила бошланди.

КОРХОНА битгач, йилига 6 минг тонна қанд ва минг тонна спирт ишлаб чиқаради. Демак, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концернининг вилоят ишлаб чиқариш бирлашмаси завод қурилиши учун олган катта миқдордаги кредит тез орада узилади. Бошқарма бўлажак корхонага ўрнатиладиган ускуналар хусусида шартнома тузди.

ТАННАРХИ АНЧА АРЗОНЛАШДИ

АНДИЖОН троллейбус бошқармаси рационализаторлари киритган таклифлар бир неча миллион сўм фойда келтирадиган бўлди.

ИХТИРОЧИЛАР таклифи билан ёрдамчи бекатлар ишини тезкор назорат қилиш учун масофадан туриб телеметрик бошқариш тизими ва диспетчерлик пунктлар билан радиоалоқа ўрнатилди. Юк троллейбуслари қайта ускуналантач, контакт тармоқларини таъмирлаш қулайлашди. Янгиликлар жорий этилиши билан йўловчиларни ташиш таннархи анча арзонлашди.

МАРКАЗИЙ КУТУБХОНАДА ҚУШ ЮБИЛЕЙ

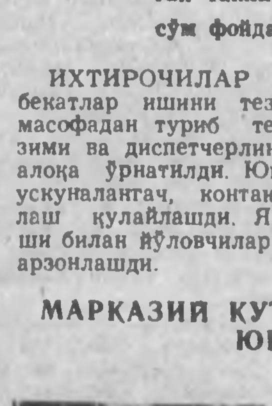

ҚАРШИДАГИ Саид Насафий номи билан аталувчи марказий кутубхона ходимлари шу даргоҳнинг 50 йиллик юбилейига қўшиб шоҳ ва шоир Бобур таваллудининг 510 йиллик тўйини ҳам нишонламоқдалар. Қўш юбилей муносабати билан кутубхонада Бобурнинг турли тилларда чоп этилган китоблари ва шоир ҳақидаги асарлардан алоҳида бурчак ташкил этилди. Бу тадбирларни ўтказишда ёш кутубхоначи Наргиза Эгамбердиева фаол қатнашаяпти.

НАҚШБАНД ЗИЁРАТГОҲИДА ЯНГИ БОҒ

ТАСАВВУФ оламининг буюк намояндаси Баҳоуддин Нақшбанд мақбараси атрофида ўн таноблик боғ барпо этилади.

АЛЛОМА зиёратгоҳини ободонлаштиришга ҳисса қўшишга аҳд қилган фарғоналик боғбонлар ана шу боғни барпо этишни ўз зиммаларига олдилар. Андижондаги мева-ниҳолчилик давлат хўжалиги жамоаси ҳам бу ерда икки таноб майдонга атиргул ниҳоллари экишга киришди.

ВОҚЕАЛАР

МАҲАЛЛА — ЮРТ УСТУНИ, ДАВЛАТ ПОЙДЕВОРИ, ОИЛА ТАЯНЧИ

«МИЛЛАТНИНГ УЛУҒ МАРТАБАСИНИ, САОДАТИНИ САҚЛАМОҚ, УНИНГ ДАРДЛАРИГА ДАРМОН БЎЛМОҚ ВАЗИФАНГИЗДИР. АДОЛАТ ВА ОЗОДЛИК ДАСТУРИНГИЗ, РАҲБАРИНГИЗ УЛСУН».

Амир ТЕМУР.

Келинг, қўлни қўлга берайлик!

Мустамлакачилик халқимизга нафақат моддий, балки жуда катта маънавий зарар ҳам етказганини энди, юзимиз ярқ этиб очилгач янада чуқурроқ англаяпмиз. Ичкиликбозлик, ўғирлик, безорилик, ёши улуғлар ва ҳатто баъзида ота-онага бўлган ҳурматсизлик, аждодларимиз асрлар давомида кўз қорачиқларидай асраб-авайлаб келган бири иккинчисидан-да латиф урф-одатларимиз, удумларимизга бўлган лоқайдлик ва ҳатто беписандлик каби иллатлар бизга ана шу мустамлакачилик пайтида атайлаб юқтирилган эди.

Бу иллатларга зарба бериб, ўзлигимизга қайтаётган эканмиз, бунда, энг аввало, маҳаллага таянишимиз зарурлигини ҳаёт бот-бот исботлаяпти. Бу қутлуғ ва машаққатли йўлдаги бош вазифамиз маҳаллаларнинг ўзини асл ҳолига қайтариш, уларни илгаригидек тарбия маскани, ҳамжиҳатлик қўрғонига айлантиришдан иборат. Ва қувончлиси шундаки, юртбошимиз, ҳукуматимиз бу юмушга жуда катта эътибор бераяпти. Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг барпо этилиши шу эзгу мақсад сари ташланган улкан қадам бўлди.

Маҳалланинг қудрати ниҳоятда буюк. Энг асосийси, у миллий ғуруримизни шакллантиришдаги мусаффо булоққа ўхшайди. Унинг тағин бир хусусияти шундаки, бирор бир одамнинг ишхонада илғанмайдиган барча фазилатларию иллатлари маҳалладан ҳеч қачон қочиб қутулолмайди. Маҳалла ҳар бир одамни, албатта, ўз имтиҳонидан ўтказади ва шу одамнинг кимлигига ҳаққоний баҳо беради.

«Халқ сўзи»нинг ушбу сонидаги қўш саҳифа бошданоёқ маҳалла мавзуига бағишланган (аслида бу иш анча илгари амалга оширилиши лозим эди... аммо айтишадики, «ҳечдан кўра кеч», деб). Ушбу тадбир газетамиз билан республика «Маҳалла» жамғармаси ҳамкорлигининг илк қадамидир. Эндиликда биз шу мавзуга атаб ойда бир ёки икки маротаба саҳифа чоп этиб борамиз Ана шу саҳифалар орқали сиз муҳтарам ўқувчиларимизни мамлакатимизнинг қишлоқ ва шаҳарларидаги маҳаллаларида қилинаётган ибратли юмушлар, фидойи, фаол инсонларнинг ишлари билан таништириб турамиз. Маҳалла фаолиятини ривожлантириш воситалари, бу борадаги муаммоларни ҳам ўз вақтида ва иложи борича тўлиқ акс эттиришга уринамиз. Шунингдек, жамғарма билан биргаликда турли вилоятларнинг турли маҳаллаларида «Халқ сўзи» жамоаси билан учрашувлар уюштириб, уларга таниқли адиблар ва олимларни ҳам таклиф этамиз. Ва шу учрашувлар ҳақидаги мақолаларни мунтазам бериб борамиз.

Бу фақат маҳалла масалалари билан ўралашиб қолишни англатмайди. Биз ана шу саҳифалар кўмагида ўқувчилар қалбидаги ватан туйғусини янада кучайтириш, миллий ғуруримизни тағинда мустаҳкамлашга ҳаракат қиламиз. Ана шу мақсадда ота-боболаримизнинг ўгиту насиҳатлари, ҳикмат ва ривоятлари шунингдек, мақоллар, уларнинг изоҳлари, йўқолиб кетиш арафасида турган урф-одатларимиз билан мунтазам таништириб борамиз. Тарих, этнография, халқ оғзаки ижоди, халқ табобати, миллий пазандаликка оид мақолаларга ҳам кенг ўрин берилади. Ушбу саҳифаларда энг яхши маҳаллаларнинг, энг илғор маҳалла оқсоқолларининг тажрибалари билан таништирамиз.

«Маҳалла ва миллий маросимлар», «Маҳалла ва оила», «Маҳалла ва ёшлар тарбияси», «Жиноятчиликка қарши курашда маҳалланинг аҳамияти», «Маҳалла ва мактаб», «Маҳалла ва корхона» каби ўнлаб мавзуларни кўтарамиз. Бунда биринчи галда сиз, азиз муштарийларни қўлни-қўлга бериб, биргаликда ишлашга даъват этамиз. «Халқ сўзи»га мактублар битиб, ўз маҳаллалaрингиздаги хайрли тадбирлар, фидойи инсонлар, умумишимизга тўғаноқ солаётган муаммолар ҳақида ёзиб юборишингизни сўраймиз. Шунингдек, унутилган удумлар, урф-одатлар хусусида нималарни билсангиз, биз билан баҳам кўришингизни истаймиз.

Биз нафақат зиёлию олимларни, балки оддий касб эгаларини ҳам «Халқ сўзи» билан мунтазам ҳамкорлик қилишга ундаймиз. Бизга яна шуларни ҳам ёзиб юборинг: маҳаллангизда клуб, чойхона ёки тўйхона борми, у ерларда қандай юмушлар бажарилади. Маиший, маданий, транспорт, тиббий, савдо хизматлари қай даражада. Йўлларнинг аҳволи қониқарлими.

Яна бир нарсани таъкидламоқчимиз: «Маҳалла» саҳифасида муштарийлар томонидан ёзилган сара мақолалар муаллифларига ҳар йили «Маҳалла» жамғармаси ва «Халқ сўзи»нинг катта миқдордаги пул мукофотлари берилади. Ундан ташқари биз яна бир эзгу ниятни амалга оширишни мўлжаллаяпмиз: ҳар йили «Энг ибратли маҳалла», «Энг ибратли маҳалла оқсоқоли», «Энг ибратли участка милиционери», «Энг ибратли оила», «Энг ибратли қайнона», «Энг ибратли келин», «Энг ибратли куёв»ларни аниқлаш учун конкурс уюштириш. (Ғолибларга «Маҳалла» жамғармаси ва «Халқ сўзи»нинг қимматбаҳо мукофотлари, фахрий ёрлиқлари ҳар йили Наврўз арафасида берилади). Ҳозир ушбу конкурс шартлари ишлаб чиқилаяпти. Қани энди ана шу ўзига хос беллашув шартларининг тайёрланишига сиз, ўқувчиларимиз ҳам ўз ҳиссангизни қўшсангиз. Бундан бошимиз осмонга етган бўларди...

Анвар ЖУРАБОЕВ.

САРҲИСОБ

Шукур ТЕМУРОВ,
Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг раиси.

Мустақиллик, истиқлол билан боғлиқ тарихий воқеалар ҳар бир фуқародан миллий мафкурани шакллантириш, соғлом авлодни тарбиялаш, миллий ва умуминсоний қадриятлар асосида маънавий-ахлоқий тарбияга хос бўлган инсоний фазилатларни юксалтириш каби улуғвор вазифани бажаришни тақозо этмоқда. Ана шундай масъулиятли масалаларни амалга оширишда маҳалла ўзига хос мактаб ролини ўташи шак-шубҳасиздир.

Жаҳон фани ва маданияти тараққиётига асос солган буюк аждодларимиз ҳам тарбия, билим ва ҳунарни дастлаб оиласидан, маҳалласидан ўрганган. Биз агар Ўзбекистон келажаги буюк давлат бўлишини, унинг нурли истиқболи сари тобора шиддат билан бўй чўзишини чин дилдан истасак, ватанпарварлик, инсонпарварлик, миллий ғурур, ифтихор каби туйғулар барчамизнинг шиоримизга айланмоғи лозим. Бу эса ўз навбатида ҳар биримиз ва айниқса, ёшларимиз зиммасига катта масъулият юклайди. Улар бу кунларнинг қадрига етмоғи, асраб-авайлаб, ватан равнақи ва мудофааси учун мудом шай турмоғи даркор. Ёшларнинг соғлом, билимдон, тадбиркор ҳамда фидойи бўлиши замон талаби, ватан ва миллати олдидаги бурчидир.

Юртбошимизнинг бир гуруҳ маҳалла оқсоқоллари билан учрашувида: «Маҳалла орқали кўп ишларни қилиш мумкин. Ёшларга муносиб тарбия беришда, қадриятларимизни тиклаш ва оммалаштиришда мен сиздек табаррук оқсоқолларга ишонаман ва таянаман», деган сўзларида чуқур маъно ва мазмун бор.

Республика раҳбарияти, хусусан Президентининг юртимиз устуни, меҳр-оқибат маскани — маҳаллаларга кўрсатаётган юксак эътибори ва ғамхўрлиги ҳам шундан далолат бериб турибди. Билдирилган бундай ишонч ва ҳурматни биз — маҳалла оқсоқоли ва фаоллари бой тажриба, билим, ҳалол меҳнат ва фидойилик билан оқламоғимиз керак.

Маҳаллаларнинг жамиятимиз тараққиётида тутган ўрнини эътиборга олиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг республика «Маҳалла» хайрия жамғармасини ташкил этиш ҳамда унга маблағ ажратиш тўғрисидаги Фармони, республика Вазирлар Маҳкамасининг «Маҳалла» хайрия жамғармаси фаолияти масаласига доир қарори бу борадаги алоҳида ғамхўрлик нишонасидир. Мазкур фармон ва қарорларни ҳаётга татбиқ қилишда жамғарма бошқаруви ўз низомига мувофиқ Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бўлимлари орқали фаолият кўрсатиб келмоқда. «Маҳалла қўмиталари Низоми»га асосан аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, мафкура, иқтисодий хўжаликни йўлга қўйиш тадбирлари билан бир қаторда Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси билан ҳамкорликда «Оила — мактаб — маҳалла» концепцияси ва иш юритиш тартиби ишлаб чиқилди. Халқ доишмандлиги маркази ташкил топди. Жойларда маҳаллий ҳокимиятларнинг бевосита ёрдами туфайли қадриятларимиз, миллий урф-одат, анъаналаримизни тиклаш ва оммалаштириш, маҳаллаларда маданий ва маърифий ишларни ривожлантириш, ижтимоий масалаларни ҳал қилишда кўмаклашиш, аҳолининг ёрдамга муҳтож қисмига моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш, инсонларда бир-бирига нисбатан меҳр-шафқат муносабатларини тиклаш, осойишталик ҳамда республика ҳукумати олиб бораётган изчил ва халқчил сиёсатни ҳар бир шахс, оила онгига сингдириш борасида қатор тадбирларни амалга ошириб келмоқда.

«Наврўз» байрами, Рамазон ва Қурбон ҳайитлари, Халқаро болалар куни, Мустақиллигимизнинг икки йиллик тўйи, Халқаро қариялар куни муносабати билан республика бўйича 250 мингга яқин, Тошкент шаҳрида 20 мингдан зиёд шахс ва оилаларга моддий ёрдам кўрсатишда фаол иштирок этдик. Жамғармамиз томонидан юзлаб табаррук ёшдаги қариялар, беморлар йўқланди. Табиий офатдан зарар кўрган оилаларга моддий ёрдам кўрсатилди, никоҳ ва суннат тўйларига ҳомийлик қилинди, 30 га яқин маҳалла бепул уй-рўзғор буюмлари билан таъминланди. Республика бўйича қисқа муддат ичида 700 га яқин янги маҳалла ташкил этилди. Уларнинг аксарияти кўп қаватли уйлардан иборат бўлган мавзеларни ўз ичига олади. Айни пайтда республика бўйича маҳаллаларнинг умумий сони 12 минг 200 дан ошди. Юздан ортиқ янги маҳалла ва гузарлар бунёд этилди, эскилари қайтадан таъмирланди. Бу борада Самарқанд вилоятининг Самарқанд шаҳри, Каттақўрғон, Самарқанд туманлари, Наманган вилоятининг Наманган шаҳри, Тўрақўрғон, Чуст, Наманган туманлари, Фарғона вилоятининг Фарғона, Қўқон ва Марғилон шаҳарлари, Андижон вилоятининг Андижон, Асака шаҳарлари, шунингдек Бухоро, Хоразм, Сурхондарё вилоятларида олиб борилаётган ишларни ижобий баҳоламоқ керак.

Тошкент шаҳри айни пайтда маҳаллалар иши бўйича илмий-амалий, услубий марказга айланган. Бу ерда ўтган давр мобайнида 150 га яқин янги маҳалла тузилди.

Сўнгги пайтда юртбошимизнинг эътибори ва ғамхўрлиги туфайли эски шаҳар маҳаллаларида катта ҳажмдаги қурилиш, таъмирлаш, ободонлаштириш ишлари амалга оширилаяпти. Мазкур ҳудуддаги маҳаллалар шу йилнинг ўзида тўлиқ газлаштирилади. Шунингдек, канализация, йўлларни таъмирлаш, соғлиқни сақлаш, савдо, халқ таълими, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари ҳам яхши йўлга қўйилмоқда. 300 га яқин моддий мададга муҳтож хонадонлар газ билан бепул таъминланди. Бу борада, айниқса, Мирзо Улуғбек, Чилонзор, Яккасарой, Юнусобод, Шайхонтоҳур туманларининг амалий ишлари эътиборга лойиқдир. Мирзо Улуғбек тумани иш тажрибаси матбуот воситалари орқали кенг тарғиб қилинганлигидан муштарийлар яхши хабардор бўлсалар керак.

«Ўзбексавдо» давлат акционерлик уюшмаси томонидан қурилаётган ўн бешта савдо марказининг олтитаси Акмал Икромов туманидаги А. Тожиев, Шайхонтоҳур туманидаги Титов, Олмазор, Юнусобод туманидаги Улуғбек, Чилонзор туманидаги Ҳайдаробод, Бектемир туманидаги Бўзовчи маҳаллаларида аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Қолганлари

УЙ СОҲИБИ ЧИРОҚНИ ЎЧИРАДИ, ХОЛОС

Қизилтепа туманидаги Иноят Хўжаев номли мактаб ўқитувчиси Руфтилла Ғайбуллаевнинг яқинда яратган кашфиёти бутун вилоятга овоза бўлди.

Гап шундаки, унинг уйидаги соат эрталаб олтида жиринглаши билан бирга электр чироғи ва чойнакни тармоққа улайди. Чой қайнагач, чойнакни тармоқдан ўзи ажратади. Уй эгасига фақат чироқни ўчириш қолади холос.

Ҳозир у кишининг уйидан одам аримай қолди. Кўпчилик домла яратган мосламани «дунё миқёсидаги кашфиёт», деб баҳоламоқда.

ҲАМКОРЛИК

НАВОИЙ кон-металлургия комбинати жамоаси Ўзбекистон-Америка ҳамкорлигига салмоқли улуш қўшмоқда.

АҚШ билан ҳамкорликда иш бошлаган «Зарисларк» қўшма корхонаси нодир металлардан ўнлаб турдаги бозоргир заргарлик буюмлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Иккиламчи хом ашёни қайта ишлашга ихтисослашган «Ньюмонт Ўзбекистон» қўшма корхонаси мамлакатимиз иқтисодиётини соғломлаштиришга хизмат қилиши олий даражадаги учрашувларда ҳам бир неча марта тилга олинди.

• *Удумларимиз*

САЛОМЛАШИШ ОДОБИ

Таниш ёки нотаниш икки киши бир-бирлари билан учрашиб қолсалар, салом бериб кўришишлари жуда лозимдир. Танишлар фақатгина саломлашибгина қолмай, бир-бирларининг ҳол-аҳволларини сўрашлари керак.

Бир киши иккинчи кишига салом берса, дарров алик олиб, салом жавобини берсин. Саломни тўлиқ равишда «Ассалому алайкум», деб айтилсин. «Ассалом алайка», «Салом алайкум» ёки «Салом» ёхуд «Салом бердик», дейиш ярамайди. Салом жавоби «Ваалайкумус салом» бўлиб, буни «Алайкум салом», «Алайкас салом» ё фақат «Алайкум» деб айтиш тўғри эмасдир. «Ассалому алайкум» — арабча сўз бўлиб, «сизга тинчлик бўлсин», демакдир. «Ваалайкумус-салом» эса «сизга ҳам тинчлик бўлсин», деган сўздир.

Бошни эгмасдан, қўлни кўкракка қўйиб салом бериш тавсия қилинади. Кўп кишига учрашиб қолган киши уларнинг ҳар бирига алоҳида-алоҳида салом бермасин, ҳаммасига битта салом кифоя қилади. Ёши кичик киши каттага, юриб кетаётган киши ўтирган кишига салом бериши лозим. Камситиб, таҳқир қилгандай бўлиб, илжайиб салом бериш одобдан эмас. Салом самимий бўлсин. Салом олган киши бошини қимирлатибгина қўймасин, салом жавобини ҳурмат билан тўла-тўкис эшиттириб айтсин. Бир киши танишини узоқдан кўриб қолиб, унинг ёнига келиши иложини топмаса, ўша ердан туриб, қўлини кўксига қўйиб салом ишорасини берсин.

Қўл бериб саломлашган чоғда қўл учинигина бериб саломлашиш одобдан саналмайди. Бундай қилиш салом берган кишини камситиш, уни кўзга илмаслик бўлади. Узоқ вақт бир-бирлари билан учрашмаган кишилар қучоқлашиб кўришишлари мумкин.

• *Қадриятларимиз*

БУЮКЛИК ИБТИДОСИ

Маҳалла...

Бу не degани? Шунчаки бир ибора деб қарайдиган бўлсак, бу — бир неча хонадонни ўз ичига олган оддий ҳудудий тушунча. Ҳа, борингки, бир пайтлар қайсидир касб соҳиблари жойлашган кўча ёки унинг бир қисмини англатган ибора ҳам дейлик. Масалан, эгарчилар, пичоқчилар, чилангарлар, косиблар маҳалласи ва ҳоказо.

Келинг, бу ибора мағзини озгина бўлса-да хайрихоҳлик кўзи билан қараб кўрайлик. Беихтиёр бу сўз замирида қандайдир илиқлик, меҳр борлигини туямиз. Мана масалан, сиз улкан шаҳарнинг қоқ марказига кўчиб келдингиз. Ҳамма ёқ осмон ўпар бинолар. Бироқ уларда яшаётган инсонларни танимайсиз. Ўзбекчилик-да, кўнглингизда 5—6 оқсоқолни таклиф этиб, янги уйда хайри-эҳсон қилиш истаги. Қайга борасиз? Албатта, қайсидир «дом»нинг қайсидир бурчаги ёки «подвал»ида жойлашган, кўримсизгина маҳалла қўмитасига. Айтган жойингизда ўша маҳалланинг ҳалол-покиза, обрўли ва нуроний чоллари уйингизга кириб келади. Дуога қўл очиб, оллоҳдан хонадонингизга нур, баракот, тотувлик, сиҳат-саломатлик, тўйлар тилашади.

Муродингиз ҳосил. Дилингиз равшан. Энди сизни бутун олам танийди, тан олади.

Шундай дақиқалар бўладики, маҳалла сиз учун энг меҳрибон, энг иссиқ гўшага айланади. Тўй-тўйчиқларингизда ёнингизда обрўйингиз, файзингиз бўлиб туради. Атрофингизда парвона, елиб-югуриб хизмат қилади. Бошингизга кулфат тушган дамларда хаста дилингизга малҳам, ғамдан камон бўлган белингизга қувват.

Шу ўринда 80-йиллардаги бир воқеа ёдимизга тушди.

Умр бўйи айқириб, кайфу сафо билан «призидиум»ларнинг тўрини бўшатмай юрган бир раҳбар нима бўлди-ю, отдан тушиб қолди. Ҳеч кимни танимай, тан олмай юрган «одам»га хонанишинлик ёмон экан. Руҳан чўкди, ётиб қолди. На ишхонаси, на партия ташкилоти, на райком-райижрокомдан биров ўрмалади Собиқ раҳбарни ваҳм босди: наҳотки умр карвони... Йўқ. Шу кунларда маҳалладан уч-тўрт оқсоқол кириб келди. Ҳол-аҳвол сўралди. Омонлик тиланди. Бу ҳол яна икки-уч бор қайтарилди. Собиқ раҳбарнинг сўниб бораётган руҳида ҳаёт шами қайта ёлқинланди Демак уни эслайдиганлар, йўқлайдиганлар бор. Оёққа туриб, астагина маҳаллага чиқди. Бугун ўша одам маҳалланинг тўрида, иззат-икромида.

Бир танишим бор. «Маҳаллам — отам, онам», деб қўяди гоҳида. Ҳақиқатан ҳам шундай. 14 — 15 ёшларида ота-онаси ўлиб, ғирт етим бўлиб қолган Ҳурилбой узоқ бир қариндошини қора тортиб, бегона қишлоққа келиб қолади. Кечалари дала шийпонида ётиб, кундузлари колхозда ишлайди Маҳалла оқсоқоллари қарасаки, бола мўмин-қобил. Айби — етим, қўли юпқа. Ёшлангларга айтишиб, ишдан бўш вақтларда гувала қуйдиришади. Кўплашиб, зовур бўйида ўсиб етган тераклардан кесиб келишади. «Қани ҳа, бўл» билан икки хона олди айвонли том солиб, Ҳурилбойни киргизиб қўйишади. Ҳозир ўша Ҳурилбой ўғил уйлаб, қиз чиқарди. Колхознинг, маҳалланинг олди одами.

Бугун улкан шаҳарнинг беором қўйнида яшаб туриб, Избоскандаги ўзим туғилиб ўсган сокингина Тешикмозор маҳалласининг ажойиб анъаналари, ўзига хос урф-одатларини эсласам, юрагим орзиқади Биз ёқларда, ҳануз, уй қуриб, ҳашар қилмаслик уят. Қўлига лой теккизмай том солишга қодир одам ҳам ҳашар қилиб, маҳаллани чақиришга ошиқади. Кўпчиликнинг, маҳалланинг қўли тегиб битган уй файзли, хосиятли бўлармиш.

Менимча, бу одатнинг мазмуни бошқа ёқда. Буни маҳалламиздаги одамларнинг худойилари, тўйларида кўп бор ҳис қилганман: йиғилган меҳмонлар «Деворнинг мана бу ерини мен ургандим», «Тўсинларини биз қўйгандик», «Эсингда борми, катта ходани кўтараётганимизда, тушиб кетишига озгина қолувди», «Томига тупроқ босганимизда «полвон қоп»ни Миркомил полвон кўтарувди», деб қониқиш билан эслаб ўтиришади.

Демак бу иморатда маҳалла аҳлини бир-бирига боғлаб турувчи ширин хотира — инсонларнинг кимгадир, қачондир нафи текканидан лаззатланиш ҳисси бор. Мана, гап қаёқда!

Қадимгилар «Бир муштдан урса ўлдиради, бир тўғрамдан берса, тўйдиради», деганларида ҳам маҳаллани назарда тутган бўлса ажабмас. Бу ҳикмат бугунги кунга келиб янада чуқурроқ, мазмун, моҳият касб этмоқда. Мустақил Ўзбекистонимизнинг янада мустаҳкамланиб, одамларимизнинг бир-бировига меҳр-оқибати садоқати ошиб, жипслашиб, истиқлолнинг янада ёруғ кунларига тезроқ етишувида маҳаллалар, у ердаги ажойиб қалби дарё инсонлар, оқсоқолларнинг роли бениҳоя каттадир.

Олам улуғ кишиларга бой... ҳар бир қишлоқ, ҳар бир шаҳар, ҳар бир ўлка ўз буюк кишисига эга... деб ёзган эди америкалик бир ёзувчи. Шарқда ўлка ҳам, шаҳар ҳам, қишлоқ ҳам маҳаллалардан ташкил топади. Демак, ҳар қандай буюк кишининг ватани ҳам, улар яратган ва яратажак буюк ишларнинг ибтидоси ҳам маҳалладир.

Абдунаби ТУЙЧИБОЙ ўғли,
парламент ва ҳокимият бўлими муҳаррири.

МИЛЛИЙ ҒУРУРИМИЗ, ОСОЙИШТАЛИК, АҲИЛЛИК ҚЎРҒОНИДИР

шу йилнинг охиригача ишга туширилиши режалаштирилган. Аҳолининг нисиз қисмини, айниқса, ёшларни фойдали меҳнатга жалб қилиш ҳамда керакли халқ истеъмоли моллари билан таъминлаш мақсадида маҳаллалар ҳудудида республика бўйича 1 минг 89 та кичик корхона ва фирма, 25 минг 817 та маиший хизмат кўрсатиш объекти, савдо шахобчалари фаолият кўрсатаяпти. Шу орқали 36 минг 594 киши доимий иш билан таъминланди. Жамғарма ҳисобига тушган маблағларнинг умумий миқдори 320 миллион 400 минг сўмни ташкил этмоқда. Шундан фақат хайрия ишлари учун 71 миллион сўм сарф қилинди. Булар бажарилиши лозим бўлган ишларнинг бир қисми, холос. Жамғарма олдидаги муҳим ва масъулиятли вазифалар ҳали талайгина. Халқлар ўртасидаги дўстлик ва биродарликни мустаҳкамлаш, уларнинг ижтимоий муаммоларини ҳал қилишга кўмаклашиш, миллий удум ва одатларимизни асраб-авайлаш, аҳолининг ёрдамга муҳтож қисмига моддий ёрдамни янада кучайтириш, ёшлар фаолиятини аниқ мақсад томон йўналтириш ана шулар жумласидандир.

Маълумки, айни пайтда Ўзбекистон Республикаси «Фуқароларни ўзини-ўзи бошқариш органи тўғрисида»ги Қонунига асосан шаҳарча, қишлоқ, маҳалла йиғинига оқсоқоллар сайлаш қизғин давом этмоқда. Маҳалла аҳли оқсоқолликка одамлар орасида обрў-эътибор қозонган, ташкилотчи ҳамда тадбиркор кишиларни сайлашаяпти. Сайлов жараёнида демократик тамойилларга тўла амал қилинмоқда. Шунинг учун ҳам юртбошимиз деярли ҳар бир йиғинда бизга ижрочилар эмас, ташкилотчилар, эл-юрт ғами, ташвиши билан ёнадиган фидойи инсонлар керак, деб жон куйдирадилар. Лекин афсуски, жамғарма фаолияти ҳамма жойда ҳам кўнгилдагидек олиб борилаяпти, деб бўлмайди. Жиззах, Навоий, Қашқадарё, Қорақалпоғистон Республикасида жамғарма ҳисоб рақамига тушган пуллар икки-уч миллиондан кўп эмас. Ушбу вилоят, шаҳар, туман раҳбарлари корхона, ташкилот ва хўжаликлар маҳалланинг республика тараққиётидаги ўрнини ҳали тўлиқ тушунмаган кўринадилар. Тўғри, ҳозир шароит анча мураккаб. Лекин шароит шундай экан, деб қўл қовуштириб ўтирган билан иш битмайди-ку. Наҳотки бу ерда бирорта ватан, халқ ва қадриятларимиз манфаати учун жон куйдирадиган фидойи киши топилмаса? Йиғилган жамғармани ҳеч ким уйига орқалаб кетмайди-ку. У фақат ўша жой аҳолисининг моддий ва маънавий турмуш тарзини ривожлантиришга сарфланишини наҳотки ҳеч ким билмаса?

Айрим вилоятларда жамғарма ҳисобидаги пулларни республика жамғарма бошқаруви билан келишилмаган ҳолда сарф қилишга йўл қўйилмоқда. Юртбошимиз билан бўлган суҳбатда у киши жамғарма фаолияти билан қизиқиб, унга ҳеч ким бефарқ қарамаслиги лозимлигини алоҳида таъкидладилар. Шундай экан, ҳеч ким маҳалла ҳаётига бефарқ бўлмаслиги, миллий истиқлол мафкураси аввало оиладан, шахс тарбияси ҳамда маҳаллалардан бошланишини англамоғи керак.

Маҳалла шундай тарбия масканики, у яхшини элга танитади, ёмоннинг айбини очиб, тўғри йўлга солади. Юртбошимизнинг, айниқса: «Бизда ҳеч ким ёлғиз эмас, унинг ғамхўри, қўллаб-қувватлайдиган мустақил ватани — ҳар бир ишга қодир салоҳиятли суянчиғи бор. Аммо сиз мудом фидойи, чин инсон бўлиб қолинг», деган сўзлари миллатидан қатъий назар, инсон қалбини миллий ғурур ва ифтихорга тўлдириши, ҳалол ва пок яшашга чорлаши шак-шубҳасиздир. Лекин ўз шахсий манфаатлари йўлида ватан ва миллатини сотишдан ҳам қайтмайдиган айрим хоинларни кўриб ажабланасан, киши. Шу заминда туғилиб, унинг нонини еб, сувини ичиб, юқори мансаб соҳиби бўлиб, халқи ва юртига хиёнат қилган ватанфурушларни нон тузимиз кўр қилмасмикан?! Бундай кишиларга маҳалла ҳар доим ўз баҳосини берган ва беради. Зеро, оиласига, ота-онасига, миллату ватанига хиёнат қилганларни эл оқпадар, деб атайди. Буюк муҳаддис Имом ал Бухорий: «Гуноҳларнинг энг каттаси ҳам элга, ота-онага оқ бўлишдир. Оқ бўлиш, ота-онага озор бериш, уларни хафа қилиш, итоат этмасликдир. Уларнинг фарзандига сени оқ қилдим дейиши шарт эмас. Диллари оғришининг ўзи фарзанднинг оқ бўлганидир», дейдилар. Ҳадиси Қудсийда: «Эй одам боласи, агар сенинг ташқи кўринишинг яхши бўлиб, ички дунёйинг ёмон бўлса, сен ҳалокатга лойиқларнинг лойиғисан», деган ҳикмат бор. Ушбу ҳикматлар ана шундай ватанфурушларга нисбатан айтилган, десак хато қилмаган бўламиз. Ўтмишда ҳар бир инсон шахси, насл-насаби ҳамда маънавий-ахлоқий тарбиясини аниқлашда маҳалла баҳоси асосий мезон ҳисобланган. Шу боис одамлар ҳозир ҳам лари ҳақида аввал маҳалладан сўраб суриштиришади.

Жойларда маҳалла оқсоқолини маҳалланинг отаси ҳам, дейишади. Маҳаллага ота бўлиш эса жуда мушкул вазифа. Ҳар бир ишлаб чиқариш корхонаси, ташкилот ва муассасаларда шу жамоа раҳбарининг иш вақти, қабул соатлари маълум. Гарчи маҳалла идорасининг иш вақтлари расман маълум бўлса-да, аслида раиснинг иш вақти қачон бошланиб, қачон тугашини ҳеч ким айтолмайди. Дуч келган вақтда — кундузими, ярим тундами, ёки эрта тонгда ширин уйқуда ётганидами чақириб келаверишади. Биров бемаҳал оламдан кўз юмади, бировнинг хонадонида фожиа юз беради. Бундай ҳолларда чақириб келувчининг дардига вазминлик билан малҳам бўлиш, унга ёрдам бериш лозим. Зарур бўлса маҳалла фаолларини ҳам оёққа турғизиш керак. Беш минг ва ундан ортиқ аҳоли истиқомат қиладиган маҳаллалар бор. Ҳозирги вақтда такрор айтаманки, маҳаллага «ота» бўлиш осон эмас.

Акс ҳолда Шарқнинг машҳур алломаларидан бири Саъдий Шеърозий:

«Ўзгалар ғамини чекмаса одам,
Анга нолойиқдир инсон деган ном»,

деганидек, бу оқсоқол тез орада эл назаридан қолади.

Аминманки, маҳалла оқсоқоллари, фаоллари ҳар соҳада ибрат кўрсатишиб, ўз маҳаллаларини чинакам тарбия масканига айлантиришади.

«БИЗДА ҲЕЧ КИМ ЁЛҒИЗ ЭМАС, УНИНГ ҒАМХЎРИ, ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙДИГАН МУСТАҚИЛ ВАТАНИ—ҲАР БИР ИШГА ҚОДИР САЛОҲИЯТЛИ СУЯНЧИҒИ БОР. АММО СИЗ МУДОМ ФИДОЙИ, ЧИН ИНСОН БУЛИБ ҚОЛИНГ».

Ислом КАРИМОВ.

КАТТА БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

Иморат пойдеворсиз бўлмайди. Бинонинг қанчалик пухта ва кўркам бўлиши унинг заминига боғлиқ. Таъбир жоиз бўлса, Асосий Қонунимизнинг қабул қилиниши ҳам мустақиллигимизнинг ўзига хос кафолати эди. Андижон шаҳрида Конституция қабул қилинганлигининг бир йиллигига алоҳида тайёргарлик кўрилаётир.

Шаҳарда бу қутлуғ кун олдидан кенг кўламли ишлар бошлаб юборилди. Халқ таълими ходимлари мактабларда кўргазмали ташвиқотлар ўтказишмоқда. Шаҳар ҳокимининг қарорига мувофиқ олий ва ўрта махсус ўқув юртларида асосий қонунимизга бағишланган дарслар ташкил этилаётир.

Уруш ва меҳнат фахрийлари, ташаббускор ташвиқотчилар ҳам четда турганлари йўқ. Улар ишлаб чиқариш жамоаларида суҳбатлар уюштиряпти.

Асосий Қонун қабул қилинган куни Андижонда катта байрам бўлади. Меҳнаткашларнинг оммавий сайли уюштирилади. Шаҳарнинг асосий шоҳ кўчасида савдо ярмаркаси ташкил этилади. Ёрдамга муҳтож кишиларга кўмак қўли чўзилади. Уларнинг ҳолидан хабар олинади. Яна шуниси қувонарлики, ҳокимлик ўша куни бир қанча иншоотларни фойдаланишга топширмоқчи.

Кутубхона ходимлари ҳам муҳим сана олдидан белни маҳкам боғладилар. Маҳаллаларда китобхонлар конференциялари ўтказилади. Кино-театрларда шу мавзуда ҳужжатли фильмлар намойиш этиш режаланган.

Ф. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ФАРҒОНА ОҚСОҚОЛЛАРИ

ФАРҒОНАДА икки мингдан ортиқ маҳалла бор, — дейди республика «Маҳалла» жамғармаси Фарғона бўлими раиси Маҳмуджон Мадаминов, — улар ўз сафларига 747 минг 673 та оилани бирлаштирган...

Маҳаллани ҳақли равишда аҳиллик қўрғони осойишталик маскани, деб айтишади. Ҳозир Ўзбекистонда тинчлик, тотувлик ҳукм сураётганлигининг сабабларидан бири ҳокимлик тизимининг қуйи бўғини — маҳаллалар фаолияти тўғри йўналтирилганлиги, оқилона ташкил этилганлигидадир.

Халқимиз азалдан савоб ишларга, дунёвий ҳимматларга кўнгил қўйган эл сифатида ном қозонган. Ана шу ишларнинг бошида эса маҳалла қўмиталарининг раислари — ҳозир фахр билан «оқсоқол» деб аталаётган фидойилар туради.

Қува туманининг Акбаробод қишлоғида Олмазор маҳалласи бор. Яқин вақтларгача бу ўртамиёна маҳаллалардан бири ҳисобланар эди. Икки мингдан ортиқ аҳоли яшайдиган маҳаллага Турдали Ҳамроалиев етакчи қилиб сайланди-ю, олмазорликларнинг «тинчи бузилди». Олти ойда маҳалланинг кўчалари, маркази таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Кўчалар таъмирланди, илон изи ариқларга бетон тўн кийгизилди.

Оқсоқол ҳар ишга бош-қош. Ёшлар «жилови»ни маҳкам ушлаш унинг фаолиятида муҳим ўрин тутади. Шунинг учун ҳам жиноятчиликнинг пайига болта урилди. Ўтган йили шу кичик маҳаллада 21 та турли хил жиноятлар содир қилинган экан. Мана йил охирлаяпти. Ҳали битта ҳам жиноят қайд этилгани йўқ. Илоҳим кўз тегмасин!

Қўқоннинг Абдумалик Мингбоев раислик қилаётган Мисгарлик маҳалласи эса аллақачоноқ бозор иқтисодиётининг инжиқликларига мослашиб олган. Маҳаллада нафақат урф-одатлар, қадриятларни тиклаш маросимларини ўтказиш борасида ҳам бамаслаҳат иш тутилади. Анчадан бери мисгарликлар шаҳар қанорасидан, қассобхоналаридан гўшт харид қилишмайди. Сотиб олинган моллар сўйилиб, маҳалла аҳлига бозор нархидан 300-500 сўм арзон нархларда тарқатилди. Агар фойда кўрилса, маҳалла жамғармаси яна бойийди, зарар бўлса шу хазинадан «қарз» олиб турилади. Фақат шугина эмас. Маҳалла нонвойхоналаридаги нонлар нархи ҳам сотувдагидан тенг баробарга арзон. Шунинг учун ҳам ҳали қўқонликлар бирорта мисгар маҳалласидан бўлган кишининг ҳокимиятга, маъмурий идораларига шикоят билан борганлигини эслай олмайди.

Фарғона шаҳридаги Ҳафизахон Иброҳимова номли маҳалла фаолияти ҳам эътиборга молик. Ундан ортиқ миллат вакиллари истиқомат қилаётган бу маҳаллага кўп йиллардан бери Абдуллажон Қодиров етакчилик қилади. Бу ерда халқ ноиблари билан бамаслаҳат иш олиб борилади. Алоҳида халқ депутатлари хонаси ташкил этилган.

Бу ерда муаммоларни ҳал қилишда ички имкониятлардан фойдаланилмоқда. Ҳашар йўли билан артезиан қудуғи ковланди. Секундига 80 литр зилол сув етказиб берилаётган қудуқ ишга туширилди.

Маҳаллада маиший хизмат кўрсатиш устахонаси, «Марҳамат» кичик корхонаси, енгил машиналар таъмирланадиган устахона, сабзавот-мева дўкони, нонвойхона ишлаб турибди. Шаҳар ҳокимиятининг ёрдами билан иккита уй сотиб олиниб, болалар боғчаси ташкил этилди. Ҳозир бу ерда маҳалланинг 50 нафар ўғил-қизи тарбияланмоқда.

Ўзбек тилига давлат мақоми берилиши муносабати билан кўчаларнинг номлари қайта кўриб чиқилди. Бауман номи ўрнида оташнафас шоира Нодиранинг номи жаранглламоқда. Шевченко кўчаси эса Ат-Термизий номи билан юритилаётир. Асримиз бошида тикланиб, вайрон бўлган масжид қайта таъмирланди. Эски меҳмонхона ўрнида тикувчилик корхонаси фаолият кўрсатаяпти. Бу ишларнинг барчасида оқсоқол Абдуллажон аканинг қалб тафтини, жонкуярлигини сезиш мумкин.

— Вилоятимизда икки мингдан ортиқ маҳалла бор, — дейди республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси Фарғона вилояти бўлими раиси Маҳмуджон Мадаминов. — Улар ўз сафларига 747 минг 673 та оилани бирлаштирган. Президентимиз ташаббуси билан тузилган жамғарма юклатилган вазифани оқилона бажармоқда.

Ҳа, айни кунда маҳаллалар маҳаллий ҳокимиятнинг энг қудратли таянчи бўлиб қолди.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎН БИР НАСИҲАТ

Ризоуддин ибн Фахриддин машҳур олим ва фозил эди. Унинг ахлоқ-одоб, тарбияга оид кўплаб асарлари бор. Шулардан бири — «Катталарга насиҳат» номли асарининг сўнгги қисми «Ўн бир насиҳат», деб номланади. Биз уни бир оз қисқартирилган ҳолда тақдим этаяпмиз.

БИРИНЧИ НАСИҲАТ: одамларнинг кўнгилларини оғритманг. Нодон ва хиёнатчиларга сирингизни айтманг, улар билан кенгашманг. Олим ва фозилларга эргашинг. Мурувват аҳлларидан намуна олинг. Бировдан қарздор бўлсангиз, ваъдан қилган кунингизда топширинг. Қўлингиздан келган хизматни ҳеч кимдан аяманг. Ҳар куни бошингизни ёстиққа қўйган вақтингизда кун бўйи қилган ишларингизни бирма-бир кўздан кечиринг, яхши иш қилган бўлсангиз, севининг, маъносиз ишларингиз бўлса қайғуринг, тавба қилинг. Эртаси куни нима ишлар қилишингизни яхшилаб ўйлаб бир қарорга келинг, шу қарорларингиз бўйича иш олиб боринг.

ИККИНЧИ НАСИҲАТ: дўст, душман орасида юз қизартирадиган нарсаларни ишлашдан ҳазар қилинг, гўзал ҳулқли бўлиш билан шараф касб этинг. Тўғри йўлдан бир қарич ҳам айрилманг. Адабсиз, тарбиясиз билан ошна бўлсангиз, улар сизни ўз йўлларига тортадилар, даражангиздан туширадилар. Омонатларингизга хиёнат қиладилар, сирларингизни фош этадилар.

УЧИНЧИ НАСИҲАТ: бошқаларнинг айбларини кўрган вақтингизда ўз айбларингизни ҳам тушининг, ўз айбини кўрган киши бошқаларнинг айби билан шуғулланмайди. Ёлғончилик билан шуҳратланманг, ҳаманинг назаридан қоласиз. Ҳар кимнинг даражасини билинг. Билмаган нарсангизни билмайман дейишдан уялманг. Ўзингизга керак бўлмаган сўзларга аралашманг.

ТЎРТИНЧИ НАСИҲАТ: истаган нарсангиз бўлмай қолса, қайғуриб, бетоқат бўлманг, сабр қилинг. Келгуси кунларингизни ўйланг. Хоҳ тўғри, хоҳ нотўғри бўлган нарса учун сира ҳам қасам ичманг. Очиқ жойда қилиш уят бўладиган ишларни яширин жойда ҳам қилманг.

БЕШИНЧИ НАСИҲАТ: бир киши учун иккинчи бир киши билан орангизни бузманг. Улар мабодо дўстлашиб қолсалар, сиз уялиб қоласиз. Гўзал ишларни кўриб турувчи кўзлар ва ёзиб турувчи қаламлар бордир. Ақлингиз — энг тўғри насиҳатгўй. Нодонликдан бошқа душмандан қўрқманг. Илм нурини бузуқлик суви билан ўчирманг. Одоб, аҳлоқ кийимидан бошқа гўзал кийим топилмайди, буни унутманг.

ОЛТИНЧИ НАСИҲАТ: орангизда адоват, гинажўйлик давом этаётган бўлса, уларни бартараф қилиб дўстлашинг.

ЕТТИНЧИ НАСИҲАТ: одамлардан айб ахтариб юрувчи бўлманг, ўзаро келиша олмай бир-бирингиздан узоқлашиб кетманг, балки дўстлашинг, бир оила аъзолари каби бир-бирингизга меҳр, муҳаббатли бўлинг. Зарурат бўлмаса, бировдан ҳеч нарса сўраманг, унинг миннатини кўтариб юрманг.

САККИЗИНЧИ НАСИҲАТ: ақлни биз инсонларга улуғ ҳадя, улуғ неъмат деб билинг, уни соф ва комил равишда асрашга эътибор беринг. Уларни сақлаш ҳар кимнинг энг биринчи ва шарафли бурчи эканини унутманг.

ТЎҚҚИЗИНЧИ НАСИҲАТ: иккиюзлама, мунофиқликдан, бахилликдан сақланинг. Ёлғончи, туҳматчи ва чақимчи бўлманг. Ваъдангизга вафо қилинг, меҳнатсевар, ишчан, ғайратли ва матонатли бўлинг. Одамларни кулдириш учун маъносиз, адаб, тарбияга хилоф бўлган сўзларни сўзламанг.

ЎНИНЧИ НАСИҲАТ: ақлли одам ўзининг кимлигини, даражасини билиб, шунга қараб иш олиб боради. Ёмонликдан қайғуриб, яхшилик учун севиниш комил инсонда топилади. Молу давлатингизни, оилангизнинг тарбия этишдан қизғанманг.

ЎН БИРИНЧИ НАСИҲАТ: гуноҳ унутилмайди, эзгулик ерда қолмайди. Ҳар ким нима экса, шуни ўради.

Оилаларимиз мустаҳкам бўлсин

1994 ЙИЛ ЮНЕСКО ҚАРОРИ БИЛАН «ОИЛА ЙИЛИ» ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ

Дилбар ҒУЛОМОВА — Республика хотин-қизлар қўмитаси раисининг биринчи муовини.

Оилаларнинг тинчлиги, тотувлиги жамият баркамоллигининг гаровидир. Келаётган 1994 йилнинг ЮНЕСКО томонидан «Оила йили» деб эълон қилиниши замирида ҳам шу асослар ётган бўлса ажаб эмас.

Жорий йилни муносиб якунлаш учун республика Хотин-қизлар қўмитасида қатор тадбирлар режалаштирилган. Айни пайтда шароит ва давр оила ва никоҳ қонунини қайтадан кўриб чиқиш вазифасини тақозо этмоқда. Бу қонунга миллий анъаналаримиз урф-одатларимиз ва турмуш тарзидан келиб чиқиб ёндошиш ниятидамиз.

Қадимда ота-боболаримиз келин бўлғуси қиз билан куёвлик тўнини кийишга шайланган йигитчаларимизни синаб кўришган. Масалан, Хоразм воҳасининг айрим жойларида келинни қалпоқ билан уриб кўришади. Агар қиз қалпоқ зарбидан йиқилиб тушмаса, бўй етган бўлади. Ёхуд Самарқанд, Жиззах вилоятларининг баъзи туманларида куёв ўзининг эр йигит бўлганлигини келинни онаси ва қариндошлари орасида ердан озод кўтариш билан исботлаган... Булар халқимиз турмуш тажрибасининг оддий бир кўринишлари. Дейлик, қалпоқ зарбидан довдираб кетган ёш қизча турмушнинг залворли зарбаларига чидай олармиди? Ёки бўлғуси турмуш ўртоғини кўтара олмаган йигитча эртага бутун бир оила ташвишини, ғамини кўтара оладими?...

Афсуски собиқ Иттифоқ даврида биз шунга ўхшаш қадимий анъаналаримизни унутдик.

Республика Хотин-қизлар қўмитасига келаётган шикоятларнинг ярмидан кўпроғи ажралган оилаларнинг муаммоларидан ташкил топган. Уларнинг аксарияти оиладаги маънавий муҳитнинг бузилганлиги оқибатида содир бўлган ўзаро жанжаллар, қиз боланинг ўқувсизлиги туфайли йўл қўйилган хатолардан иборатдир.

Бунинг олдини олиш учун эса ёшларимиз ўртасида маънавий-тарбиявий ишларни кучайтиришимиз, касб, ҳунар ўргатишда, танлашда кўмаклашишимиз, қизларимизга ёшликданоқ оила сирларини, хусусан, бўлғуси умр йўлдошига нисбатан улар қалбида меҳр ва ҳурмат уйғотмоғимиз керак.

Яна бир гап. Маҳаллаларда ёш, эндигина уйланаётган йигитлар билан оқсоқоллар, отахонлар оила масъулияти ҳақида суҳбатлар ўтказишса айни муддао бўлар эди. Келажакда турмуш қуришга шайланган ҳар бир йигит-қиз билан шифокорлар, ҳуқуқшунослар ўзаро суҳбатлар ўтказишса, йўриқномалар беришса кўплаб кўнгилсизликларнинг олди олинган, мустақил давлатимиз таянчлари — бахтли оилаларимиз сафи тобора кенгайган бўларди.

ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «НАВРЎЗ» ВА «МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАЛАРИ ТОМОНИДАН ЧИҚАРИЛГАН ЎН МАРТА ЎЙНАЛАДИГАН ПУЛ-ЮТУҚЛИ ТЕЛЕВИЗИОН ХАЙРИЯ ЛОТЕРЕЯСИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

Чиптанинг баҳоси 200 сўм.

Ушбу лотерея ўйинида қуйидаги ютуқлар бор:
50 та 10. млн. сўмлик.
50 та 5 млн. сўмлик,
75 та 1 млн. сўмлик,
125 та 500 минг сўмлик,
250 та 250 минг сўмлик,
250 та 100 минг сўмлик.
500 та 50 минг сўмлик ва ҳоказо.

1, 5, ва 10, млн. сўмлик ютуқ чиққан лотерея чиптасининг эгалари «Наврўз» хайрия жамғармаси орқали енгил машина, уй-рўзғор буюмлари ва радиоаппаратураларни сотиб олишлари мумкин.

Хайрия лотереяларининг тиражи 1993—1994 йиллар давомида 10 маротаба, ҳар ойнинг 15-кунида ўтказилади. Ҳар бир тиражда 200 млн. сўмлик ёки 270 мингта ютуқ ўйналади ва ютуқларнинг умумий миқдори 2 миллиард сўмдан ошади. Бунақаси бўлган эмас.

200 сўмлик 1 дона лотерея чиптаси икки йил давомида Сизнинг ҳамроҳингиз бўлади. Хайрия чиптаси доимо қалбингизда умид уйғотади.

Лотереядан тушган маблағнинг учдан бир қисми хаста дилларга малҳам бўлади. Миллий қадриятларимиз ривожига, маҳаллаларимиз ободончилигига сарфланади.

Хайрия лотереяси — бу Сизнинг оилангизга, қўшниларингизга маҳалла ва улуғ Ватанингизга инъом этган саховатингиздир.

ОМАД СИЗГА КУЛИБ БОҚСИН!

АҲИЛ ХОНАДОНИМИЗГА КЎЗ ТЕГМАСИН

(Давоми. Боши 1-бетда).

Биз ўзимизнинг шарт-шароитларимиз ва имкониятларимизга асосланиб, ислоҳотларнинг асосий тамойилларини ишлаб чиқдик. Буларни яна бир бор такрорлаш ўринли бўлади, деб ўйлайман. Биринчидан, биз иқтисодиётнинг сиёсатдан устиворлиги асосида иш тутаяпмиз. Ички ва ташқи иқтисодий муносабатларимизда ҳам мафкуравий таъсирлар бўлмайди. Иккинчидан, ҳаммамиз гувоҳ бўлиб турибмиз, давлатимиз ўзи бош ислоҳотчи бўлиб мамлакатимиздаги барча, шу жумладан, демократик ўзгаришларнинг ҳам изчил ташаббускори бўлиб турибди. Учинчидан, қонунчилик, ҳуқуқ устиворлиги оддий фуқародан тортиб, барча мансабдор кишилар учун тенг ва ҳурматли бўлиши йўлига кескин қадамлар қўйилди.

Аммо, ҳеч қандай ислоҳот ўз-ўзидан юзага чиқавермайди. Тарихий вазият кучли шахсларни, истеъдодли раҳбарларни ва ташаббускор ишловчиларни, ишнинг кўзини биладиган тадбиркор, жонкуяр, талабчан, масъулиятли кишиларни талаб қилади. Бизда эса, тангрига минг бор шукурлар бўлсинки, ер ости ва ер усти бойликларимиздан ташқари, ақлли одамларимиз, айниқса, ёшларимиз жуда кўпдир. Бизнинг тенгсиз бойлигимиз — меҳнатсевар ва бағрикенг ажойиб халқимиздир. Тарихимизнинг улкан юлдузлари Хоразмий, Ибн Сино, Беруний, Улуғбек, Навоий, Огаҳий ва Бердахларнинг қутлуғ қадамлари, мана шу заминга ҳам тушган. Покиза назарлари неча авлодни баҳраманд этган. Бизнинг йўлимизни ёритувчи куч борки, унинг номи дўстлик, биродарлик, қон-қардошликдир.

Бундан бир йил олдин Қорақалпоғистон Республикасининг пойтахти Нукус шаҳрида юртбошимиз «Мен Президент сифатида қадимдан бу заминда оға-ини бўлиб яшаб келаётган ўзбек ва қорақалпоқ халқларининг тақдири учун ўзимни масъул деб ҳис қиламан» деган эдилар. Бу сўзларнинг ҳаёт ва турмуш, сиёсат ва амалий иш билан мустаҳкам боғлиқ эканлигига барчамиз гувоҳ бўлиб турибмиз.

Ўзбекистон иқтисодиётининг 9 ойлик кўрсаткичлари, халқ хўжалигида барқарорликка эришилганлигидан, маҳсулот ишлаб чиқариш суръатлари кескин пасайишининг олди олинганлигидан ва асосий тармоқларда ўсишга эришилганлигидан далолат бермоқда. Маҳсулот ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1 фоизга, миллий даромад 0,2 фоизга, саноатда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 2,5 фоизга, қишлоқ хўжалигида эса 7,5 фоизга ошди. Нефть ва газ қазиб олиш, халқ истеъмоли моллари ва турли ускуналар ишлаб чиқариш суръатларининг сезиларли даражада кўпайишига эришилди.

Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантиришда Қорақалпоғистон Республикаси меҳнаткашларининг ҳам ҳиссаси салмоқлидир. Республикада иқтисодий вазиятни барқарорлаштириш кўп укладли хўжаликни шакллантириш борасида яхши ишлар қилинмоқда. Кўплаб хорижий қўшма корхоналар ишга тушмоқда. Шуни айтиш керакки, 9 ойлик якунларига кўра, Қорақалпоғистон Республикаси саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5 фоизга кўпайди. Электр энергияси, қурилиш материаллари, енгил ҳамда озиқ-овқат саноатининг айрим маҳсулотларини ишлаб чиқариш анча ошди. Сув қувурлари водопровод ва газ тармоқлари, бошқа ҳаётий муҳим объектлар қурилиши жадал суръатларда олиб борилмоқда.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ютуқларини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Гўшт, сут ва сабзавот харид қилиш кўпайди, жун ишлаб чиқариш ошди, пилла сотиш топшириқлари уддаланди. Ватан хирмонларига 230 минг тонна қорақалпоқ шолиси етказиб берилди. Пахта етиштиришда ер юзида энг шимолий республика бўлган Қорақалпоғистон 320 минг тонна оқ олтинни давлат хирмонига етказиб берди. Бу ютуқлар оғир табиий шароитларда, халқнинг мислсиз жасорати, ўз эли ва ерига бўлган садоқати туфайли қўлга киритилди. Дастлабки муваффақиятларимиз танлаган йўлимизнинг тўғрилигини кўрсатиб турибди. Лекин шуни унутмаслигимиз керакки, бу ислоҳотлар йўлидаги биринчи қадамимиздир. Танлаган тамойилларимизнинг ҳар бири ҳар бир босқичда янгича эътибор ва янгича иш усулларини талаб қилиши аниқ. Ҳозирги куннинг энг асосий вазифаси — ҳар бир соҳанинг хусусиятларини чуқур ўрганиш, лаёқатли мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлашдир.

Биз бундан аввал ҳам айтганмиз ва яна қайтарамиз — ишбилармон, тадбиркор кишилар ҳар томонлама қўллаб-қувватланадилар. Ва энг асосийси, ташаббускор кишилар, ўз меҳнатларининг самараларидан баҳраманд бўладилар. Ана шу ҳолатгина одамларимиз қалбида ислоҳотларга ишонч уйғотиши керак. Одамларимиз онгида эски тузум қолдиғи — ўзибўларчилик, бепарволик, боқимандалик ва тайёрга айёрлик каби оғир иллатлар сақланиб қолмоқда. Бундай иллатлардан тезроқ қутулишимиз керак. Бунинг ўзи бўлмайди. Бу — полиз ўртасида қўриқчини тиклаб қўйиш каби иш эмас, маънавий покланиш ҳар бир одамнинг ўз имон, виждон ишидир. Шунинг билан бирга барча таълим-тарбия муассасалари, оммавий ахборот воситалари, шунингдек, қадимий анъаналаримиз бўлган маърифатчилик ишининг юқори даражага кўтарилиши билан боғлиқ катта вазифадир.

Аввалги пайтда иттифоқ ҳукумати томонидан бутун-бутун халқлар тарихи марказ мақсадига бўйсундирилган эди. Миллион-миллион кишиларнинг тақдири бир қарор ёки фармойиш билан ҳал бўлиб кетар эди. Неча авлод овора, эл сарсон, ер сарсон эди. Россиядаги баъзи раҳбарлар ўша ўтмишни қўмсаяптилар. Отдан тушсалар ҳам эгардан тушгилари йўқ.

Маълумки, рубль зонаси бўйича ҳужжатларга Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари қатори Россия ҳам қўл қўйган эди. Ўзбекистон ўз сўзи ва имзосининг бурдини йўқотгани йўқ. Ўзбекистон ўз мажбуриятларини бажариб, бошқа томонлардан ҳам худди шуни кутган эди. Лекин бу хусусда Россия томони бир томонлама зўравонлик талабларини қўйди. Бу талаблари ўтмагач, қандайдир зўрма-зўраки ўйлаб топилган «озсонлик миллатларнинг, хусусан, русларнинг безовталиклари» хусусида амалдор жанобни ҳам йўллашди.

Такрор айтаман, бундай сиёсат иккала давлат учун ҳам зарарлидир. Биз ўз навбатимизда Ўзбекистон ва унинг фуқароларини қайси миллат вакили бўлишидан қатъий назар, ижтимоий ҳимоялаш чораларини кўравeрамиз. Хусусан, Президентимиз чиқарган кўплаб фармонлар, кенг миқдорда рус миллатига тегишли кишиларни ҳам тенг равишда ҳимоя қилаётганини оддий кўз билан ҳам қараб билиш мумкин. Бундай тадбирлар давом этаверади.

Ҳурматли дўстлар!

Биз Ўзбекистонда қураётган иморат — бу ерда яшовчи барча миллат вакиллари учун қулай, авлод-аждоди билан бахтли яшашга мўлжаллангандир. Унинг деразалари Ғарбга ҳам, Шарққа ҳам кенг очилгандир. Ва бу уйдаги ҳар бир жоннинг ташвиши ҳаммамизнинг ва ҳар биримизнинг ташвишимиздир. Яна шу ўринда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг 48 сессиясига қайтайлик, Президентимиз бутун дунё жамоатчилигига мурожаат қилиб, Орол бўйича Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг комиссиясини тузишни ва бу масалада Нукус шаҳрида халқаро конференция ўтказишни таклиф қилдилар. Дунё халқлари Орол фожеаси фақатгина Орол бўйида яшовчи халқларнинггина эмас, балки бутун Ўзбекистон халқининг жиддий ташвиши эканлигига гувоҳ бўлди. Бу таклиф ўз натижасини беришига ишончимиз комил. Биз қўлни қўлга бериб, Орол фожеасини иложи борича тезроқ бартараф этишга биргаликда ҳаракат қиламиз.

Ҳурматли дўстлар!

Шу бир йилнинг ўзида бизнинг ички ва ташқи сиёсатимизда сезиларли ютуқлар қўлга киритилди. Ўзбекистон давлатининг обрў-эътибори олам кўзи олдида кўтарилди. Ўзбекистон халқининг обрўйи ошди. Жаҳон ҳамжамияти даврасига Ўзбекистон илғор маданий, демократик мукаммал давлат сифатида кирди. Бизнинг имкониятларимиз дунё оғзига тушди, биз билан тобора кўпроқ давлатлар, ташкилотлар, ширкатлар ҳамкорликка интилмоқдалар. Бу жараённинг асосида яна бир муҳим воқеа турганини эслатиб ўтишим ўринлидир.

Бу бизнинг қабул қилинганига яқинда бир йил тўладиган Конституциямиздир. Биз замонавий, ҳуқуқий, демократик давлат қуришни бошлаганимизни, асосий Қонунни қабул қилганимизни, бу йўлдан қайтмаслигимизни жаҳон аҳлига кўрсатдик.

Азиз дўстлар!

Биз Тўрткўлнинг тўйи баҳона бу ажойиб заминга шу йилнинг ўзида бир неча марта келиб кетдик. Кишилар билан гаплашдик, қалби, дилига қулоқ солдик, биз ҳам ўз сўзларимизни айтдик.

Бутун мамлакатимизда бўлгани каби Тўрткўлда ҳам одамларнинг кўнгли хотиржам, эртанги кунга ишончлари баланд ва мустаҳкам. Бугунги шодиёналар нафақат тўрткўлликларга, бутун Қорақалпоғистон элига, Ўзбекистонимизга ҳам хушкайфият, ёруғлик, файз таратмоқда. Тинч ҳаётимиз, аҳил хонадонимиз, ҳалол дастурхонимизга кўз тегмасин.

Сизларни, азиз дўстлар, шодиёнага ташриф буюрган, узоқ-яқиндан келган барча меҳмонларни, гўзал шаҳрингизнинг муносиб тўйи билан яна бир марта қутлайман. Ҳаммангизга, Сизлар орқали шаҳар фуқароларига, ҳар бир хонадонга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, тинчлик-омонлик тилайман.

Қўҳна ва ҳамиша навқирон Хива.

Спорт, спорт, спорт.

«Америка сеҳрли диёр»

ЖАҲОН чемпионатининг финалида қатнашувчи барча жамоалар аниқ бўлди. Биз газетамизнинг ўтган сонларидан бирида «Франс футбол» ҳафталиги журналистларининг февраль ойидаги башорати ҳақида ёзгандик. Хўш, Франция спорт журналистлари нечта финалчини олдиндан айтишда янглишдилар!

«Франс футбол»чилар 22 жамоадан 17 тасини олдиндан айтиб беришди. Фақат Дания (Испания), Франция (Болгария), Уругвай (Боливия), Кот д,Ивуар (Камерун), Япония (Саудия Арабистони) жамоалари имкониятига ортиқча баҳо бериб юборишди, холос.

Европа футболсеварлари 575 кун давомида қитъа шарафини дунё биринчилигида кимлар ҳимоя қилажагини ҳаяжон билан кутдилар. Ўтган йили апрель ойида саралаш баҳсига киришган 36 терма жамоадан 12 ғолиб, бошқача айтганда, қитъанинг дунё биринчилигида қатнашадиган вакиллари аниқланди. Бешинчидан бошқа барча гуруҳларда ғолиблар сўнгги тур учрашувларида маълум бўлди. Энг қизиқарли учрашув олтинчи гуруҳда бўлиб ўтди. Франция-Болгария учрашувида гуруҳнинг Швециядан сўнг иккинчи ғолиби маълум бўлиши керак эди. Франциялликларни дуранг ҳам қаноатлантирарди. Чунки ушбу учрашув олдидан Франция 13, Болгария 12 очкога эга эди. Мутахассислар ҳам франциялликларнинг ғолиб чиқишига шубҳа қилишмаганди. Негаки, бу икки жамоа ўртасидаги учрашув Парижда ўтказиларди-да.

Ҳақиқатан ҳам, учрашув мезбонларнинг устунлиги билан бошланди. 32-дақиқада улар ҳисобни очишди. Тўпни ўзбекистонлик футболсеварларга ҳам яхши таниш бўлган Европа «юлдуз»ларидан бири — Кантона киритди. Лекин орадан беш дақиқа ўтмай, булғор ҳужумчиси Костадинов ҳисобни тенглаштирди. Ушбу ҳисоб сўнгги дақиқагача ўзгармади. Қарийб 50 минг томошабин ташриф буюрган Париж ўйингоҳи олқишлар билан янграб, севимли жамоасининг финалга чиққанлигини нишонлашга тайёрланган бир пайтда французлар учун кўнгилсиз ҳодиса содир бўлди. Учрашув бош ҳакамн ҳам соатига қараб, сўнгги ўн лаҳзанинг тугашини кутаётган эди. Қувончдан ларзага келаётган ўйингоҳ бирдан олов устига сув қуйилгандек, ўчди. Яна ўша «Порто» жамоасида тўп сураётган булғор йигити Костадинов Франция дарвозасини забт этди. Ўйингоҳ узра янграётган қувонч бир лаҳзада ойнаи-жаҳон қаршисида ўтирган миллионлаб булғорлар қалбига кўчди. Ҳа, ҳаётнинг қонуни шундай. Кимнингдир қувончи иккинчи бир кимсанинг қайғусидир. Ҳатто, шу куни ойнаи жаҳон қаршисидан жой олган болгарияликлар ҳам ўйингоҳда сеҳрлангандек қотиб қолган француз ўйинчилари-ю, мураббийлари, лол туриб қолган мухлислари аҳволига ачиндилар.

Бахтсизлик қўша келади, деганлари шу бўлса керак-да. Франция бундан олдинги учрашувда ўз майдонида Исроил терма жамоасини қабул қилиб, ўшанда ҳам энг сўнгги лаҳзада ўз дарвозасидан мағлуб этувчи тўпни (2:3) ўтказиб юборган эди. Сўнгги лаҳзадаги бу икки омадсизликни француз ўйинчиси Б. Боли Худога сиғинганча: «Бу — даҳшат!» — дея қисқача баҳолади.

Шундай қилиб, жаҳон чемпионатининг 24 финалчиси аниқ. Хўш, қайси жамоа жаҳон чемпиони бўларкин? Буни биз келаси йили «сеҳрли диёр» — Америкада бўладиган футбол «театри»дан сўнг билиб оламиз. Финалчиларни гуруҳга ажратувчи қуръа 19 декабрь куни Лас-Вегас шаҳрида ташланади.

Расул ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Армоннинг чегараси сабр

«ХАЛҚ СЎЗИ»ГА КЕЛАЁТГАН ХАТЛАРНИ ЎҚИБ

Умр — инсонга берилган синов муддати. Демакки, у севиш-севилишга, бахтли бўлишга ҳақли. Лекин армон, ўкинч уни қадам-бақадам таъқиб қилсачи, алдовлар бахтли яшашга имкон бермасачи! Ҳис қилаяпман, ўйланиб қолдингиз. Имкон топиш, яшаш учун курашиш керак, демоқчисиз. Назаримда, бу сўзлар китобийдай, ҳаётдан йироқдай туюлаверади. Ахир одам имконсиз қолсагина бировга дардини ёради, мадад сўрайди. Ҳаёт эса анча мураккаб.

Муҳарририятимизга ҳар куни ўнлаб мактублар келади. Ҳар бир хатда инсон тақдири, қарашлари, тизгинсиз дарду ҳасратлари мужассам. Баъзан ўкиниб кетаман, дардман одам бунча кўп бўлмаса, деб. Эшик қоқиб келаётганларнинг эса кети узилмайди...

«Биз севишиб турмуш қурганмиз. Турмуш ўртоғим бухоролик, ўзим Хоразмданман. Мен у кишини қаттиқ ҳурмат қилганим боис, қон-қариндошларимдан, дўст-ўртоқларимдан киндик қоним тўкилган гўшамдан кўнгил узиб келдим. Биз Тошкентда яшай бошладик. Тўрт фарзандимиз бор. «Одамни одам бузади», деганлари рост экан. Бўлмаса турмуш ўртоғим онласи, гулдай фарзандларини ташлаб, бошқа бировнинг этагини тутиб кетармиди. Ўша аёлнинг алдовларига учармиди?! Турмуш ўртоғим мен билан ажрашиш учун судга ариза берган. Тўғри, ҳамма суйган ошини ичади. Бироқ фарзандларимнинг бир умр ота меҳрига зор бўлиб, мунғайиб ўсишларини ўйласам, дунёдан безиб кетаман...

Раъно».

Раънонинг дардини тушунгандай бўламан. Ахир у не-не «харидор»лардан воз кечиб, танлагани деб отаонасидан узоқда. Тўю-маъракаларга ўз вақтида боролмайди. Уйидан узоқда яшаётган аёлнинг суянчиғи яратган эгаму турмуш ўртоғи. Ахир у ҳам бошқалар сингари бахтли яшашга ҳақли-ку! Балки, оила тикланиб кетар. Балки у ўз хатосини тушунар. Ва шунда хиёнатни ҳам кечира олган аёл — она бардошига бир умр таъзим қилиб яшар. Қанийди шундай бўлса...

Яккабоғлик Тошой опанинг мактуби янада дардли:

«Ўн нафар фарзанднинг онасиман. 1991 йилда қишлоқдошимиз Б. Бўтаев бизнинг тўйга кетганимиздан фойдаланиб, 9-синфда ўқийдиган қизимизни ухлаб ётган жойидан мажбурлаб олиб чиқиб кетган. 13 август куни йўқолган қизимизни изламаган жойимиз қолмади. Орадан ўн олти кун ўтгач у афтодаҳол уйга кириб келди. Бироқ оиламизнинг тинчлигини, қизимизнинг номусини ўғирлаган кимсага ҳеч ким ҳеч қандай жазо бермади. Менинг оҳу нолаларим наф бермади. Замона зўрники экан-да!».

Аёлга тасқин беришга тил ожиз. Бундай тубан кимсалар қаердан пайдо бўлади? Ахир уни ҳам келажакда ким бўлишидан бехабар аёл — она тўққиз ой юрагининг остида асраб-авайлаган, у туғилгач, еру кўкка ишонмай, атрофида парвона бўлган-ку! Ким уни номус ўғриси қилиб тарбиялади. Биз, бизнинг бировлар тақдирига бефарқлигимиз эмасми?

Бир вақтлар «бир фарзандга етти маҳалла ҳам ота, ҳам она», деган ажойиб нақлимизга амал қилинарди. Муайян вақт биз бу нақлдан юз ўгирдик. Бировнинг оилавий ишига аралашмай, четда томошабин бўлиб туришни эп билдик. Агар нотўғри йўлга қадам қўяётган қўшнимиз, танишимиз, ҳамкасбимизнинг тақдирига лоқайд қарамасдан, унга тўғри маслаҳат берганимизда ана шундай арзу ҳоллар ёзилмас, севиб бир ёстиққа бош қўйганлар душманга, фарзандлар тирик етимга айланмасди.

Мустақил диёримизда соғлом авлод учун, унинг келажагини, истиқболини яратиш учун Президентимиз раҳнамолигида улкан ишлар қилинаяпти. Уларнинг яхши яшашлари, билимли бўлиб етишишлари учун қилинаётган хайрли ишларнинг чегараси йўқ. Ана шундай бир пайтда тушунган ҳолда оилани барбод қилиш, фарзандларини тирик етимлигу кўнгли ўксикликка маҳкум қилиш кечириб бўлмас гуноҳдир. Юқоридаги масалалар юзасидан қилни қирқ ёрадиган ҳуқуқшуносларимиз ўз фикрларини айтишар.

Бизнинг мақсадимиз уларни жазолаш эмас, инсофу диёнатга чақириш. Катта ҳаёт бўсағасида турган сингилларимизга эса ёлғиз ўтинчимиз — сабрли бўлинг. Сабрнинг тагн олтин дейишади. Армоннинг ушалишига ягона йўл бор, бу — САБР.

Мавжуда ТОЖИБОЙ қизи,
«Халқ сўзи» мухбири.

Икрома БОЛТАЕВА

Театр санъати оғир жудоликка учради. Ўзбекистон халқ артисти, республика Давлат мукофотининг совриндори, Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг актёри Икрома Болтаева 77 ёшида вафот этди.

Икрома Зоҳид қизи 1916 йили Қашқадарё вилоятининг Китоб туманида таваллуд топди. У мактабни битиргач, Қарши муаллимлар билим юртига ўқишга киради. Икроманинг санъатга қизиқиши билим юртининг ҳаваскорлик саҳнасидан бошланган эди. Санъатга иштиёқ уни Тошкентдаги Лоҳутий номли театр техникумига етаклаб келди.

Икрома Болтаеванинг санъаткор сифатида довруқ топиши Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри фаолияти билан чамбарчас боғлиқ. У 1946 йилдан то умрининг сўнгги нафасигача ана шу даргоҳда ҳалол ва астойдил меҳнат қилди. Болтаева ишга алоҳида масъулият билан ёндашар, яратаётган ҳар бир образи устида ғайрат ва шижоат билан ишларди. У театр саҳнасида яратган кўплаб қаҳрамонлар ўзига хослиги, характери бўртиб кўриниши, такомиллиги билан ажралиб турарди. «Бой ила хизматчи» спектаклидаги Жамила, «Инқилоб тонги»даги Ойхонбиби, «Келинлар қўзғалони»даги Фармонбиби, «Отелло»даги Дездемона, «Момақалдироқ»даги Катерина образлари ана шулар жумласидандир. У кино оламида яратган роллари билан ҳам халқимиз эъзозига мушарраф бўлган.

Икрома Болтаева ҳамкасбларига меҳрибон дўст, ёш санъаткорларга жонкуяр устоз эди. Актёрнинг театр санъатидаги юксак хизматлари муносиб тақдирланди. У Ўзбекистон халқ артисти юксак унвонига сазовор бўлди. Ўзбекистон Давлат мукофоти билан тақдирланди. Бир неча чақириқ халқ депутатлари вилоят, шаҳар ва туман кенгашларига депутат этиб сайланди.

Ажойиб инсон, истеъдодли актёр Икрома Болтаеванинг порлоқ хотираси қалбларимизда абадий сақланиб қолади.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги, Ўзбекистон Театр арбоблари уюшмаси, Ҳамза номидаги академик драма театри.

27 ноябрдан 3 декабргача Тошкентда 1-Покистон савдо

КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

"Дайна трейд" *(Карочи)* фирмаси вазирликлар, концернлар, қўшма корхоналар, ассоциациялар, йирик фирмалар раҳбарларини ҳамда Тошкент шаҳри аҳолисини халқ истеъмоли моллари кўргазмасига таклиф этади.

Сиз бу ерда шартномалар тузиш, харид қилиш, қўшма корхоналар очиш тўғрисида музокаралар ўтказишингиз мумкин.

Манзилимиз: Тошкент, Пушкин кўчаси, 7. *("Болалар дунёси" магазини яқинида).* Архитекторлар уюшмаси.

Телефонлар: 32-22-14, 56-53-73.

*Мукаррама Турғунбоева номидаги **"Баҳор"** халқ рақс дастасини малакали ёш раққосалар билан мустаҳкамлаш мақсадида **"Баҳор"** дастаси 17 ёшдан 25 ёшгача бўлган иқтидорли*

РАҚҚОСАЛАР КЎРИК-ТАНЛОВИНИ ЎТКАЗАДИ

Кўрик-танлов шартлари билан даста маъмуриятида танишишингиз мумкин.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Мустақиллик майдони, 5.

Телефонлар: 39-46-10, 39-46-09.

ЭНГ АРЗОН НАРХДА

"Тошкент" муҳандислик маркази **"БОРДОҚ" (POPCORN)** жўхори ковургич аппаратини таклиф этади.

Фақат бизнинг аппаратларга қилган ҳаражатларингизни 1-2 ойда чиқариб оласиз.

Телефонлар: *50-03-85, 50-05-90.*

Манзилимиз: *Тошкент, Фарҳод кўчаси, 10-а уй. (Жанубий вокзал олдида, "Гипролес" лойиҳа институти).*

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Саидзафар ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Ж. Сафоева, навбатчи — М. Холматова.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г—599. 97346 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2. Босишга топшириш вақти — 21.00 Босишга топширилди

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6